

O průvodech

Úvod

Dnešní kázání bude o průvodech. Mladší generace je tedy možná v nevýhodě, protože už si z průvodů mnoho pamatovat nebude. Ale ta střední a starší si může vzpomenout na 1. máje nebo třeba 7. listopadu, kdy se povinně a davově chodilo do průvodu. Klidně zavzpomínejte. Já se to těm mladším pokusím malinko popsat.

Hlavně ty prvomájové průvody byly povinné. Polovina města se řadila na určeném místě buďto za školu, za podnik nebo za sportovní oddíl. K tomu různé vlajky, obrazy, transparenty nebo alespoň mávátko.

Druhá polovina města pak vytvořila početné publikum v podobě špalíru okolo dané ulice nebo náměstí.

Co si pamatuji, tak to zabralo spoustu času. Aspoň v Hradci to bylo dlouhé, a jediné zajímavé na tom všem byly alegorické vozy, které ale jely až úplně na konec.

Ale i další vzpomínky se ukládají - díky průvodům si pamatuji, že byly roky, kdy na 1. máje sněžilo a jiné roky, kdy jsme se odpoledne chodili koupat.

V Poděbradech jsem zachytil nějakou legendu o tom, že tady údajně spadla tribuna pod stranickými funkcionáři. Jo to tak?

Až v roce 89 jsem se odvážil k drobné občanské neposlušnosti, a průvod vynechal.

Možná nás tyto vzpomínky přivádějí k představě, že takový průvod je komunistickým výmyslem, ale není to tak. První prvomájový průvod v Praze se konal v roce 1890, ale ani ten zdaleka nebyl první.

Možná budete překvapeni, ale zmínku o průvodech najdeme i v Bibli. Právě tomuto textu bych se chtěl dnes věnovat:

2. Korintským 2:14-17

V svém druhém dopise do Korintu, který se v řadě aspektů věnuje službě a jejím principům, přináší Pavel také obraz průvodu. Takového průvodu, který tvoří všichni křesťané, a který - ať tak či tak - zanechává v divácích jednoznačný dojem.

Abychom se oprostili od těch průvodů oslavujících komunistický režim, odívejme se nyní na takový průvod, který mohl znát i apoštol Pavel. Je to ukázka z filmu Ben Hur - jednak tedy podotýkám, že z filmu staršího a technicky už poněkud zastaralého - za druhé straně ale z filmu, který se vrací přesně do Pavlovy doby - a za třetí z filmu, jež byl natočen podle předlohy, jejíž autor si kladl za cíl velmi pečlivě zmapovat ty události.

Ukázka z filmu Ben Hur - průvod - asi 1 min.

Jaký dojem na vás tento průvod udělal?

Armáda se vrací po vítězném tažení a je v Římě vítána ve velkolepém stylu. Před zrakem císaře defilují jednotlivé vojenské oddíly prokládané hudbou a ženami, které dokreslují slavnostní atmosféru rozhazováním okvětních lístků.

Jednotlivé oddíly předstupují ve stejných uniformách sladěným pořádkovým krokem. Panuje tam vznešená atmosféra. Celé to působí velmi majestátně a má sloužit k demonstraci síly římské říše a moci císaře.

Náš průvod

V čem se takový průvod podobá průvodu, o kterém píše Pavel? Nebo: co si Pavel mohl myslet, když sledoval toto procesí a pak se v jeho mysli rodí obraz, že i my křesťané tvoříme takový průvod.

Začal bych od Nejvyššího, který je znakem obou těchto průvodů.

Císař sice nebyl úplně obrazem Pána Boha, ale jisté znaky a symboly moci jsou podobné: císař sedí na trůnu, velmi vysoko - je vyvýšen nad ostatními; za jeho zády velká socha orla coby královského zvířete. A po stranách hoří oheň.

Boží trůn je ve Zjevení popsán jako velký a nádherný, a i v jeho okolí jsou bytosti, lidé a prvky ještě podtrhující a zvýrazňující Boží majestát.

Zní tady hudba. Asi by to bylo divné a nepatřičné, kdyby bylo ticho. Velmi podobně se hudba - v podobě chvály a oslavy - objevuje okolo Božího trůnu. Vždyť v Boží přítomnosti se chválí dnem i nocí.

Církev v průvodu

Na základě toho, nám Pavel nabízí obraz, že v takovém velkolepém průvodu jdeme společně tady na zemi, aby to lidé okolo mohli sledovat, všimnout si a případně nějak zareagovat.

Co je charakteristické všem průvodům, je masa lidí, nespočetný dav. Demonstrace velikosti. I my křesťané jsme součástí opravdu velkého průvodu. A to navzdory tomu, že se nás tady v neděli sejde okolo 80, a někdo by mohl namítnout, že to přeci není dav, žádný zástup. Neřku-li, když se vás na mládeži sejde 10, to může vyvolat opačnou reakci: „Je nás málo.“

Ale třeba o United psali, že tam bylo 3600 lidí. To je hezké číslo a přináší to povzbuzení: „Není nás málo.“ Proto věřím, že je dobré aspoň občas být na nějaké konferenci, sjezdu nebo festivalu; nebo třeba Brodfestu.

A co teprve, kdyby se takový průvod jednou opravdu uskutečnil. Kdyby se sešli všichni křesťané. Možná miliarda lidí. To by teprve byla síla davu.

Ale Pavel nemyslí na reálné pozemské sblížení, ale představuje Boží pohled, že On nás vodí na různých místech, v různých částech světa, po menších či větších skupinkách. Společně vytváříme ten průvod v duchovním světě.

Křesťán jde v průvodu, sbor jde v průvodu, církve jde v průvodu.

Stále nás vodí

V tom Pavlově popisu mne ještě zaujalo slovo „stále“. Stále nás vodí v průvodu. Zatímco ty všechny lidské průvody jednou skončily. Vojáci šli do kasáren; svazáci na Matějskou; straníci na Becherovku.

Tenhle průvod, o kterém píše Pavel, je trvalý, nepřetržitý. On nás stále vodí. My nevytváříme ten průvod jen tehdy, když se tu sejdem. My jsme jeho součástí nepřetržitě. Nejen tady ve sboru, ale i ve škole, v práci, doma, na cestách. A tak tam, kde právě jsem, jsem také zrovna součástí toho průvodu.

Pán Bůh nás takto vodí a sleduje. Podobně nás sledují ti diváci okolo. Není to tak, že někdy jsi v průvodu a někdy nejsi. Jsi tam pořád. Prostě JSI. JSI křesťan, Boží dítě, jsi také vůně kadidla. Pomalu se dostáváme k účelu tohoto průvodu, ale před tím bych chtěl udělat ještě jednu malou odbočku.

Zajatci

V mé původní ekumenické Bibli, ze které jsem hodně četl a čerpal, bylo jedno slovo, které jsem si zakroužkoval. Zajatci. „Bůh nás stále vodí jako zajatce v triumfálním průvodu Kristově.“

V nové verzi EP to už zmizelo. Předpokládám, že to slovo nebylo ve všech původních svitcích, a tak je někde uvedeno jen s poznámkou.

Ať už ho tam najdete nebo ne, když obecně mluvíme o Ježíši jako o Pánu, o Pánu Bohu jako Králi, pak ten koncept zajatce rozhodně není nebiblický.

Jsme poddáni nebo poddaní našeho Krále a Pána. Zdá se to být jasné, ale není to vůbec jednoduché. Tak rádi si věci zařídíme po svém. Tak rádi máme věci pod kontrolou. A tak moc se děsíme toho, že by Pán Bůh od nás mohl chtít něco, na co nejsme připraveni. Před časem jsem tady s vámi sdílel svůj strach modlit se slovy: „Pane Bože, pošli mne, kam ty chceš.“ A brát to při tom vážně.

K této myšlence naší oddanosti a toho, jak to bereme vážně, jsem nedávno našel tuto ilustraci se dvěma dopisy:

První dopis

Jan Novák Česká republika
Drahý pane Ježíši!
Tohle je můj plán pro můj život:
a) rodina
b) pěkné bydlení
c) dobré zaměstnání
d) sportovní uspokojení
e) služba v církvi
.....
podpis

- místo a) - e) si můžete doplnit cokoliv jiného. To jsou přeci všechno dobré věci, ne? Žádný hřích!

Pane Ježíši, tak mi to prosím podepiš.

Druhý dopis

Ježíš Boží království
Drahý Jendo Nováku! Tohle je můj plán pro tvůj život:
..... podpis

- velmi podobný dopis. Jen s tím rozdílem, že tam nejsou uvedeny MOJE plány, ale je tam hodně volného místa. Proto, aby je Pán Bůh sám časem doplnil.

A člověk může namítnout: „Pane, ale vždyť tam nic není!! Jak mám vědět, jaký je tvůj plán?“ „Jen mi důvěřuj a podepiš to.“

Jaký dopis byste radši Pánu Bohu k podpisu předložili? Nebo jaký mu předkládáme?

Teprve ten druhý je výrazem toho, že když mluvíme o Ježíši jako o Pánu a Králi, tak ho skutečně tam přijímáme.

Ditrich Bonhoeffer ve své knížce „Následování“ píše o laciné milosti a ukazuje na to, že právě tohle je jedna z největších slabín dnešních křesťanů (před 70 lety!). Oni věří, ale nechtějí následovat.

Bůh nás vede v triumfálním průvodu - působí to velmi slavnostně - ale jsme v průvodu jako zajatci.

Opět možná podobná věc a podobný přístup. Tady to společně dokážeme vyslovit a vyznat a odsouhlasit si to. Ale pak přijde chvíle, kdy máme udělat rozhodnutí. Podřídíme se jemu? Nebo se zařídíme podle sebe?

Nakonec tedy otázka po smyslu tohoto průvodu: Proč?

Proč průvod?

Podle Pavlova popisu, je v té ilustraci nejdůležitější to, že ten průvod je vnímán především čichem. Jsme v průvodu jako vůně kadidla. Jedněm smrtonosnou vůní vedoucí k záhubě. To jsou ti, o kterých jsem mluvil, že od nich občas zaslechneme výrok typu: „Petře, ještě jednou mi řekneš něco o Ježíši, tak přestaneme být kamarádi.“

Oni vědí, že jsme křesťany. Oni vědí, že jim chceme ukázat na Ježíše. Ale nechtějí ho pustit do svého života. Tak se rozhodli.

A potom jsou ti druzí, kterým jsme životodárnou vůní vedoucí k věčnému životu. Prostě někomu smrdíme, někomu voníme.

Pán Bůh nás svolal do průvodu, aby druzí poznali, že On je miluje a že i pro ně se nabízí záchrana. Tak jako v době staré smlouvy to byl Izraelský národ, který Pán Bůh vyvolil, jako by okolním národům říkal: „podívejte se, oni zakoušejí mé požehnání, protože mne poslouchají.“

V podobné roli je dnes křesťan, sbor a církev. Jakoby ostatním bylo řečeno: „podívejte se, oni zakoušejí mé požehnání“. To je ten Boží pohled na náš život, pobyt na zemi. Na naše poslání. Boží pohled. Ten nejdůležitější pohled!

Závěr

A když se mluví o vůni, můžeme si každý osobně, jen pro sebe a ve své mysli odpovědět na otázky, které se nad tím textem mohou objevit: Jakou vůni šířím? Dá se to čichat? Poznají z mého kadidla, že Ježíš je můj Pán? Že jsme rád jeho zajatcem, protože to tak je určitě lepší. Nebo svědčím o tom, že můj Pánem je něco jiného?

Kéž lidé v našem okolí z našich životů zachytí a ucítí jen to dobré, co svědčí o Boží lásce a Ježíšově záchraně.